

ΜΑΘΗΜΑ 23

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Aegrotabat Caecina Paetus, maritus Arriae,

aegrotabat et filius. Filius mortuus est.

Huic Arria funus ita paravit, ut ignoraretur a marito ;

quin immo cum illa cubiculum mariti intraverat,

vivere filium simulabat,

ac marito persaepe interroganti, quid ageret puer,

respondebat : « Bene quievit, libenter cibum sumpsit ».

Deinde, cum lacrimae suae, diu cohibitae,

vincerent prorumperentque, egrediebatur ;

tum se dolori dabat et paulo post siccis oculis redibat.

Scribonianus arma in Illyrico contra Claudium moverat ;

fuerat Paetus in partibus eius

et, occiso Scriboniano, Romam trahebatur.

Erat ascensurus navem ;

Arria milites orabat, ut simul imponeretur.

Non impetravit : conduxit piscatoriam naviculam

ingentemque navem secuta est.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 23

A. ΡΗΜΑΤΑ

τύπος ρήματος	συζυγία	θέμα ενεστώτα	θέμα παρακειμένου	σούπινο	απαρέμφατο ενεστώτα
	1	Aegroto			
	1	Paro			
	1	Ignoro			
	1	Intro			
	1	Simulo			
	1	Interrogo			
	1	Do	Dedi	Datum	Dare
	1	Oro			
	1	Impetro			
	2	Respondeo	Respondi	Responsum	Respondere
	2	Cohibeo	Cohibui	Cohibitum	Cohibere
	2	Moveo	Movi	Motum	Movere
	3	Vivo	Vixi	Victum	Vivere
	3	Ago	Egi	Actum	Agere
	3	quiesco	quievi	quietum	quiescere
	3	sumo	sumpsi	sumptum	sumere
	3	vinco	vici	victum	vincere
	3	prorumpo	prorupi	proruptum	prorumpere
	3	occido	occidi	occisum	occidere
	3	traho	traxi	tractum	trahere
	3	ascendo	ascendi	ascensum	ascendere
	3	impono	imposui	impositum	imponere
	3	conduco	conduxi	conductum	conducere
	3*	sequor	Secutus sum		Sequi
	3*	egredior	Egressus sum		Egredi
	3*	morior	Mortuus sum		Mori
	4	redeo	Redivi/ii	reditum	Redire

B. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΘΗΛΥΓΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
Maritus-i	Lacrima-ae	Funus-eris
Filius-ii/i	Arma-orum	Cubiculum-i
Puer-i	Partes-ium	
Cibus-i	Navis-is	
Dolor-oris	Navicula-ae	
Oculus-i		
Miles-itis		

Γ. ΕΠΙΘΕΤΑ

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
Paulus-a-um		
Siccus-a-um		
Piscatorius-a-um		
Bonus-a-um		
Libens		
Ingens		

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Ήταν άρρωστος ο Καικίνας Παίτος, ο σύζυγος της Αρρίας, ήταν άρρωστος και ο γιος της. Ο γιος πέθανε. Για αυτόν η Αρρία την κηδεία με τέτοιο τρόπο ετοίμασε, ώστε να την αγνοεί ο άντρας της. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά κάθε φορά που έμπαινε στην κρεβατοκάμαρα του άντρα της, προσποιούνταν ότι ο γιος τους ζει. Και στον σύζυγό της, ο οποίος συχνά αναρωτιόταν τι κάνει το παιδί, απαντούσε: « κοιμήθηκε καλά, πρόθυμα πήρε την τροφή του». Αργότερα, μόλις τα δάκρυά της, τα οποία για πολύ ώρα συγκρατούσε, νικούσαν και ήταν έτοιμα να ξεσπάσουν, έβγαινε έξω. Τότε παρέδιδε τον εαυτό της στη θλίψη και λίγο αργότερα επέστρεφε με στεγνά τα μάτια. Ο Σκριβωνιανός στασίαζε στην Ιλλυρία ενάντια στον Κλαύδιο. Ο Παίτος ήταν με το μέρος του και, αφού σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, τον οδηγούσαν σιδηροδέσμιο στη Ρώμη. Επρόκειτο να ανεβεί σε πλοίο. Η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί του. Δεν το κατόρθωσε. Νοίκιασε ένα μικρό ψαροκάικο και ακολούθησε το πελώριο πλοίο.

ΣΥΝΤΑΞΗ:**Aegrotabat:** ρήμα**Caecina Paetus:** Υ στο aegrotabat**Maritus:** παράθεση στο Caecina Paetus**Arriae:** γενική κτητική στο maritus**Aegrotabat:** ρήμα**Filius:** Υ στο aegrotabat**Filius:** Υ στο mortuus est**Mortuus est:** ρήμα**Huic:** δοτική χαριστική απ' το paravit**Arria:** Υ στο paravit**Funus:** Α στο paravit**Ita:** επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου**Paravit:** ρήμα**Ut:** συμπερασματικός σύνδεσμος**Ignoraretur:** ρήμα**a marito:** εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου**quin immo:** αντιθετικός σύνδεσμος**cum:** χρονικός σύνδεσμος**illa:** Υ στο intraverat**cubiculum:** Α στο intraverat**mariti:** γενική κτητική στο cubiculum**intraverat:** ρήμα**vivere:** ειδικό απαρέμφατο, Α στο simulabat**filium:** Υ του vivere**simulabat:** ρήμα**marito:** Α στο respondebat**persaepe:** επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου**interroganti:** επιθετική μετοχή απ' το respondebat**quid:** Α στο ageret**ageret:** ρήμα**puer:** Υ στο ageret**respondebat:** ρήμα**Bene:** επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου**Quiievit:** ρήμα**Libenter:** επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου**Cibum:** Α στο sumpsit**Sumpsit:** ρήμα**Deinde:** επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου**Lacrimae:** Υ στο vincerent (και στη μετοχή cohibitae)**Suae:** επιθετικός προσδιορισμός στο lacrimae**Diu:** επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου**Cohibitae:** επιθετική μετοχή απ' το vincerent**Vincerent:** ρήμα**Prorumperent(que):** ρήμα**Egrediebatur:** ρήμα**Tum:** επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου**Se:** Α άμεσο στο dabat

Dolori: Α έμμεσο στο *dabat*
Dabat: ρήμα
Paulo: αφαιρετική του μέτρου
Post: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
Siccis: επιρρηματικό Κ του τρόπου απ' το *redibat*
Oculis: αφαιρετική του οργάνου (ή του τρόπου)
Redibat: ρήμα
Scribonianus: Υ στο *moverat*
Arma: Α στο *moverat*
in Illyrico: εμπρόθετος προσδιορισμός της στάσης σε τόπο
contra Claudium: εμπρόθετος προσδιορισμός της εναντίωσης
moverat: ρήμα
fuera: ρήμα
Paetus: Υ στο *fuera* και στο *trahebatur*
in partibus: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης
eius: γενική κτητική στο *partibus*
occiso: απόλυτη αφαιρετική χρονική μετοχή απ' το *trahebatur*

Scriboniano: Υ της μετοχής *occiso*
Romam: αιτιατική που δηλώνει κατεύθυνση σε τόπο
Trahebatur: ρήμα
Erat Ascensus: ρήμα
Navem: Α στο *erat ascensus*
Arria: Υ στο *orabat*
Milites: Α στο *orabat*
Orabat: ρήμα
Simul: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου
Imponeretur: ρήμα
Non impetravit: ρήμα
Conduxit: ρήμα
Piscatoriam: επιθετικός προσδιορισμός στο *naviculam*
Naviculam: Α στο *conduxit*
Ingentem(que): επιθετικός προσδιορισμός στο *navem*
Navem: Α στο *secuta est*
secuta est: ρήμα

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- 1. ut ignoraretur** → συμπερασματική. Εισάγεται με το *ut*. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*paravit*) και δηλώνει το σύγχρονο.
- 2. cum intraverat** → χρονική. Εισάγεται με το *ν* επαναληπτικό *cum*. Εκφέρεται με οριστική υπερσυντελικού. Δηλώνει αόριστη επανάληψη στο παρελθόν.
- 3. quid ageret** → πλάγια ερωτηματική. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία *quae*. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*respondebat*). Δηλώνει το σύγχρονο. Α στη μετοχή *interroganti*.
- 4. cum vincerent** → χρονική. Εισάγεται με τον ιστορικό *cum*. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*egrediebatur*). Δηλώνει το σύγχρονο.
- 5. ut imponeretur** → βουλευτική. Εισάγεται με το *ut*. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*orabat*). Δηλώνει το σύγχρονο.